

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Subkutan kanyleanlæggelse og væskeindgift

Baggrund

En subkutan kanyle er en kort kanyle, der anlægges, så den kun når ind i det subkutane væv. Den kan anlægges hos borgere, der har behov for hyppige injektioner flere gange i døgnet eller subkutan væskeindgift. Fastliggende subkutane kanyler er en simpel og praktisk metode til f.eks. terminale borgere med behov for gentagne injektioner og væsketerapi. Subkutan injektion er mere skånsom end intramuskulær injektion, og man undgår intravenøs medicingivning samt risiko for intravenøs flebitis. Kontinuerlig subkutan indgift af medicin og væske er en simpel og ofte komplikationsfri procedure for borgeren.

Formål

At forebygge infektioner i forbindelse med anlæggelse, pleje og håndtering af subkutane kanyler og væskeindgift.

Krav til personalet

Foretages af sygeplejersker der er oplært i dette. Sygeplejerskerne kan oplære hinanden i dette.

Principper

Håndhygiejne skal foretages før anlæggelse og før og efter al kontakt med en subkutan kanyle. Rene handsker skal anvendes ved anlæggelse af SC kanyle jvf rene principper. Kanyles må ikke berøres på den del, der stikkes ind i huden.

Valg af indstikssted

Kanylen placeres et sted på kroppen, som er let tilgængeligt, og hvor blodgennemstrømningen skønnes god. Nålen kan placeres følgende steder: Forsiden af thorax, ydersiden af overarmen, mellem sternum og umbilicus, for- eller ydersiden af låret. Kanylen må ikke placeres i områder med ødem, behåring, udslæt eller infektion.

Valg af sc kanyle

Nuværende har vi i Fredericia kommune Neria Soft 90, Neria Soft og Neria Guard i sortiment. Med tryghedskassen følger fortsat Neria Kanylen.

Det anbefales at anvende Neria Guard ved kakektiske borgere, idet den har den korteste kanyle.

Alle remedier til sc væske indgift medgives fra sygehuset, på nær dropstativ der hentes fra et af sygeplejedepoterne. Sc kanyler medbringes fra sygeplejedepotet eller fra Tryghedskasse i hjemmet.

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Marianne Hansen
Version 2.0

Subkutan kanyleanlæggelse og væskeindgift

Gældende fra oktober 2021
Rev. senest oktober 2025

Til kanyleanlæggelse anvendes

- En kanyle
- En – to klorhexidinswaps (indeholder både ethanol/sprit samt klorhexidin men uden glycerin)
- En upsite forbinding
- En prop eller clearlink (hvis der ikke tilkobles væske med det samme)
- Micropore tape

Anlæggelse af subkutan kanyle

Huden desinficeres i et område på ca. 5x5 cm. Hudområdet desinficeres med klorhexidinsprit (0,5% klorhexidin og alkohol 70-85%) to gange, og midlet skal tørre mellem de to påføringer.

Desinfektionsmidlet skal tørre, før huden perforeres.

Kanylen må IKKE vinkles.

Vejledning til Nera soft 90– se her:

http://ekstern.infonet.regionsyddanmark.dk/files/Formularer/Upload/2015/11/vejledning%20subcutan%20kanyle_1.pdf

Vejledning til Neria Guard:

<https://marketingworld.convatec.com/MarketPortCore/MediaFile/DownloadByApplication?applicationToken=dc038e44b0b0ee4d8616f7b6880b24551bfecf237645a04fb5b76ab792a36858&itemId=cb0b36c0-def3-435d-b1e2-19cbcc3a64b3&mediaFileId=67f916f2-4637-4364-8b2f-a9097dce1082&forceDownload=true>

Vejledning til Neria Soft:

<https://marketingworld.convatec.com/MarketPortCore/MediaFile/DownloadByApplication?applicationToken=dc038e44b0b0ee4d8616f7b6880b24551bfecf237645a04fb5b76ab792a36858&itemId=fd1c7c90-99f8-4ef8-a147-5818532d12f4&mediaFileId=92159216-d866-4325-890c-76e0befc7412&forceDownload=true>

Videolink til Neria Soft og Neria Guard:

<https://www.convatec.dk/infusionsterapi/infusionsterapi-neria/uddannelse-support/instruktionsvideoer/#>

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Marianne Hansen
Version 2.0

Subkutan kanyleanlæggelse og væskeindgift

Gældende fra oktober 2021
Rev. senest oktober 2025

Kanylen fikseres med transparent steril forbinding, og et lille stykke micropore tape eller andet, fæstnes i kanten med dato og klokkeslet.

- Infusionssæt med fyldt dropsæt tilsluttes. Infusionsslangen fikseres med mikropore, obs der ikke kommer knæk på slangen
- Infusionen kan påbegyndes med den ordinerede væsketype, mængde og dråbehastighed
- Der påsættes dato samt klokkeslæt på væsken med et stykke micropore på væsken

Spørgeguide til sygehuset eller lægen ved ordination af subcutane væsker

- På hvilken indikation er væsken ordineret
- Ved udskrivelser eller efter ambulante forløb: er der behandlet med lignende væske på sygehuset
- Ved udskrivelser eller efter ambulante forløb: hvad er væskestatus ved udskrivelsen
- Blodprøvesvar, klinisk vurdering, væskeregnskab fra sygehuset
- Hvornår ønskes kontrol af blodprøver
- Tilsyn af behandling hvor ofte
- Hastighed på infusion
- Ved hvilke observationer skal behandling indstilles inden færdigbehandling
- Er borger rolig
- Er borger selv i stand til at bede om hjælp ex. ved smerter eller utæthed – ringe eller anvende nødkald
- Er pårørende orienteret om plan
- Kan pårørende inddrages
- Hvordan får vi fat i væsken (vi har væske til Kom Trygt Hjem-patienter)

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Marianne Hansen
Version 2.0

Subkutan kanyleanlæggelse og væskeindgift

Gældende fra oktober 2021
Rev. senest oktober 2025

Til væskeindgift anvendes

- En spritswaps
- 1 infusionssæt
- Den ordinerede isotoniske væske
- 1 dropstativ

Adgangsport

- Adgangsporten (prop eller clearlink) skal være desinficerbar og desinficeres mekanisk før og efter anvendelse i min. 5 sekunder
- Anvendes den subcutane kanyle ikke, skal den lukkes med en sterilprop eller clearlink
- Der påsættes ny steril prop eller clearlink efter hver indgift

Når de nye SC kanyler anvendes, fjernes connecter slangen ikke, af hygiejniske og økonomiske årsager.

Skift af kanyle

- Kanylen skiftes hvert 5. døgn.

Observation foretages

- Af dråbehastighed (oftest vil væsken løbe så langsomt, at der skal være frit indløb)
- Af væskeoptagelse/tegn på ødeme lokalt og systemisk
- Af rødme, blødning og blå mærke og almentilstand/tegn på infektion lokalt eller systemisk og om nålen er korrekt placeret
- Hvis nålen er disloceret (forvreden), kan den genere og evt. lække væske. Hvis dette er tilfældet omlægges kanylen et andet sted på kroppen

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Marianne Hansen
Version 2.0

Subkutan kanyleanlæggelse og væskeindgift

Gældende fra oktober 2021
Rev. senest oktober 2025

Tilsyn og pleje af kanyle og indstikssted

- Indstiksstedet observeres ved hver injektion og tilkobling af væske eller mindst en gang i døgnet for rødme, ødem, sivning og pus
- Hvis der løber blod tilbage i slangen, omplaceres nålen
- Hvis der udvikles infektionstegn som ømhed, rødme eller hævelse svarende til indstiksstedet, feber af ukendt årsag eller anden mistanke om kateterrelateret infektion, eller der er tegn på generelle ødemer, kontaktes lægen og infusionen stoppes
- Kateter, infusionsæt og pumpe fjernes ved tegn på kateterrelateret infektion
- Ved pauser i infusionen sættes en ny steril prop på kanylen
- Ved brusebad beskyttes kanylen mod vand med vandtæt forbindelse

Anvendelige væsker

Kun isotoniske væsker:

- Natriumklorid 9%
- Natriumklorid-Glucose
- Glucose isotonisk

Infusionsblandinger med uklarheder, infusionsbeholdere med lækage og produkter med overskredet holdbarhedsdato, eller anbrudt eller defekt yderemballage må ikke anvendes.

Infusionshastighed

- Oftest gives op til 1 liter væske per døgn
- Maks. infusionshastighed må ikke overstige 125 ml/t
- Anbrudt infusionsvæske må højst anvendes i 24 timer

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Marianne Hansen
Version 2.0

Subkutan kanyleanlæggelse og væskeindgift

Gældende fra oktober 2021
Rev. senest oktober 2025

Dokumentation

Dato for anlæggelse af kanylen dokumenteres i Nexus.

Litteraturhenvisning

National infektionshygiejnisk retningslinje, for brug af intravaskulære katetre, SSI, 2.1 udgave 2016

<https://www.ssi.dk/~media/Indhold/DK%20-%20dansk/Smitteberedskab/Infektionshygiejne/NIR/NIR%20IV%20Katetre.ashx>

Retningslinje Subkutane kanyler, Sygehus Lillebælt, godkendt 5/6 2019

Retningslinje OUH Geriatri, Subkutan væskeinfusion, godkendt 2/2 2017

<https://ekstern.infonet.regionsyddanmark.dk/>